

JÓZEF WYBICKI

**BIBLIOGRAFIA
PODMIOTOWO - PRZEDMIOTOWA**

DRUKI ZWARTE, ARTYKUŁY
Z CZASOPISM I DOKUMENTY
DŹWIĘKOWE ZE ZBIORÓW
WOJEWÓDZKIEJ I MIEJSKIEJ
BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
W RZESZOWIE

Józef Wybicki

BIBLIOGRAFIA PODMIOTOWO-PRZEDMIOTOWA

/Druki zwarte, artykuły z czasopism i dokumenty dźwiękowe
ze zbiorów Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rzeszowie/

Rzeszów 2022

Opracowała:

Małgorzata Lis

Dział Instrukcyjno-Methodyczny
Wojewódzkiej i Miejskiej
Biblioteki Publicznej w Rzeszowie

Fotografia na okładce ze zbiorów Polona:

[\[Portret Józefa Wybickiego\] / E. Nicz ; podług oryginału Bacciarellego.](#)

WSTĘP

Józef Wybicki (1747 – 1822) znany jest przede wszystkim jako autor „Pieśni Legionów Polskich we Włoszech” – późniejszego „Mazurka Dąbrowskiego”, polskiego hymnu narodowego. Był jednym z najwybitniejszych przedstawicieli Oświecenia, humanistą, działaczem politycznym i społecznym, posłem, senatorem, dyplomata, prawnikiem, pedagogiem, poetą, pisarzem dramatycznym. Przez większość swojego życia Józef Wybicki zajmował się publicystyką, poruszał tematy polityczne, społeczne i moralne, angażował się w sprawy narodu polskiego. Brał udział w pracach Komisji Edukacji Narodowej oraz współtworzył nowy kodeks praw. Głosił również postępowe poglądy dotyczące chłopów i mieszczan, był zapraszany na słynne *obiady czwartkowe*. Wybicki był również pisarzem, autorem dramatów, komedii i wierszy. W jego dorobku znajdują się wiersze, libretta do oper oraz sztuki sceniczne. Zajmował się reżyserią, pisał scenariusze oraz występował jako aktor.

Nie ulega wątpliwości, że Wybicki jest postacią wyjątkową. Postawie docenili jego dokonania polityczne i zasługi dla kraju ustanawiając rok 2022 Rokiem Józefa Wybickiego. W 2022 roku mija 200 lat od jego śmierci, 275 lat od urodzin i 225 lat od powstania *Pieśni Legionów Polskich we Włoszech*. Jednocześnie w 2022 roku obchodzimy 95. rocznicę ustanowienia *Mazurka Dąbrowskiego* hymnem narodowym.

Niniejsze wydawnictwo obejmuje ważniejsze wydarzenia z życia i dokonania Józefa Wybickiego i może stanowić pomoc metodyczną dla bibliotekarzy podkarpackich oraz osób zainteresowanych tą tematyką. Publikacja zawiera bibliografię podmiotową i przedmiotową w wyborze, opracowaną na podstawie wydawnictw książkowych, artykułów z czasopism oraz dokumentów dźwiękowych, które dostępne są w zbiorach Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rzeszowie. Opisy bibliograficzne publikacji zostały uzupełnione o sygnatury wskazujące, w którym dziale lub filii biblioteki można je wypożyczyć lub skorzystać z nich na miejscu.

KALENDARIUM

- 29 IX 1747** **Józef Rufin Wybicki** herbu Rogala urodził się w Będominie koło Kościerzyny na Kaszubach, w średniozamożnej rodzinie szlacheckiej.
- 1753 Sześciolatek Józef został oddany pod opiekę stryja, księdza Franciszka Wybickiego i wyjeżdża do Skarszew, gdzie nauczył się czytać, pisać i zdobył podstawy łaciny.
- 1755 – 1763 Uczęszczał do Kolegium Jezuitów w Starych Szkotach pod Gdańskiem.
- 1758 Zmarł Piotr Wybicki – ojciec Józefa Wybickiego, opiekę nad chłopcem przejął stryj Franciszek.
- 1763 Podjął praktykę sądową w kancelarii grodzkiej w Skarszewach.
- 1764 Wyjechał do Warszawy na ostatnią wolną elekcję króla, swój głos oddał na Stanisława Augusta.
- 1766 – 1767 Uczestniczył jako pomocnik mecenasa w zjazdach Trybunału Koronnego, które odbywały się w Poznaniu, Bydgoszczy i Piotrkowie.
- 7 IX 1767 W wieku 20 lat, na skonfederowanym sejmiku generalnym w Grudziądzu, został wybrany na posła kościerskiego powiatu mirachowskiego.
- 27 II 1768 Protestował w sejmie przeciwko uwięzieniom i polityce rosyjskiej. Protest został uznany za jedną z ostatnich pozytywnych prób zastosowania *liberum veto*. Mowa wygłoszona przez Wybickiego sprawiła, że musiał ukrywać się w Warszawie a następnie uciekać ze stolicy. W przebraniu przedostał się ze Spiszu do Baru.
- 1768 Związał się z Konfederacją Barską i jako emisariusz konfederacji przebywał na dworze wiedeńskim i berlińskim.
- XI 1768 Wyjechał jako dyplomata do Berlina, gdzie poznał swoją przyszłą żonę – Kunegundę Drwęską.

- 1770 Studiował prawo, nauki przyrodnicze i filozofię na słynnym uniwersytecie w Leydzie w Holandii, pod przybranym nazwiskiem Josephus Enkler.
- 1772 I rozbiór Polski**
- 1772 Wrócił w rodzinne strony do Będmina będącego pod zaborem pruskim.
- 17 X 1773 Ożenił się ze starszą od siebie o 17 lat Kunegundą Drwęską. Matrimonio nie trwało długo – żona zmarła dwa lata później.
- 12 VII 1775 Otrzymał godność podwojewody poznańskiego, urząd ten pełnił do 1776.
- 1775 – 1776 Wydał w Poznaniu anonimowo pierwszą większą broszurę polityczną *Myśli polityczne o wolności cywilnej*. Praca uczyniła go znanym w środowisku warszawskim.
- 1776 Został powołany na stanowisko sekretarza komitetu redakcyjnego, opracowującego kodeks praw sądowych i innych.
- 1777 – 1778 Wydał w dwóch tomach swoje największe i najlepsze dzieło pt. *Listy patriotyczne do JW ex kanclerza Zamojskiego, prawa układającego, pisane*. Zawierały one m. in. postulat uwolnienia chłopów z poddaństwa i przyznania im praw obywatelskich.
- 1777 Brał czynny udział w pracach Komisji Edukacji Narodowej. Otrzymał od króla godność szambelana, został członkiem Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych, a następnie generalnym wizytatorem szkół okręgu wileńskiego. Został powołany do komitetu opracowującego kodeks praw.
- 11 IX 1780 Ożenił się z Esterą Wierusz-Kowalską, opuścił stolicę i przeniósł się na wieś. Wybicki mieli trójkę dzieci: Teresę (1782), Łukasza (1785) i Józefa (1787).
- 1780 Sejm odrzucił współtworzony przez Wybickiego *Zbiór praw sądowych*, projekt prawa ziemskiego z 1776 roku, opublikowany i przedstawiony do zatwierdzenia przez sejm w 1778, wskutek czego Wybicki wycofał się z życia politycznego.

- 1781 Kupił wieś Manieczki w Wielkopolsce, która stała się siedzibą Wybickich. W następnych latach sprzedał dobra pomorskie, i dokupił sąsiadujące z Manieczkami folwarki Przylepki i Boreczek. Założył dwie nowe osady Holendry i Esterpol (na cześć imienia żony).
- 1781 – 1791 Poświęcił się twórczości literackiej, napisał tragedię *Zygmunt August*, opery: *Kmiotka*, *Samnitka*, *Pasterka zabłąkana*, *Polka*, oraz komedie, m.in. *Kulig*, *Warro na wsi*. *Polka* i *Kulig* doczekały się wystawienia na deskach teatralnych w Warszawie, niektóre sztuki i opery wystawiano na przedstawieniach amatorskich w Manieczkach i dworach sąsiadów Wybickich.
- 3 V 1791** **Konstytucja 3 maja**
- VIII 1791 Został wybrany na sali ratusza poznańskiego pełnomocnikiem miast wolnych na Sejm, brał aktywny udział w sesjach Sejmu Wielkiego.
- 1792 Wojna zakończona zwycięstwem Targowicy. Wybicki początkowo działał w ramach konfederacji targowickiej, jednak szybko zmienił poglądy na antyrosyjskie.
- 1793** **II rozbiór Polski**
- 24 III –
16 XI 1794** **Insurekcja Kościuszkowska**
Po wybuchu powstania kościuszkowskiego Wybicki wszedł do jego władz. W kwietniu 1794 został członkiem departamentu wojskowego Rady Zastępczej Tymczasowej, naczelnego organu władzy wykonawczej w Warszawie. W lipcu 1794 otrzymał od Kościuszki rangę generała-majora ziemiańskiego milicji pomorskiej, latem 1794 został też komisarzem cywilno-wojskowym ziemi czerskiej przy dywizji gen. Stanisława Mokronowskiego, broniącej Warszawy przed Prusakami.
- III 1795 W obawie przed pruskimi represjami wyemigrował do Paryża, ścigany przez pruskie listy gończe. W Paryżu rozwinął ożywioną działalność polityczną, publikował broszury polityczne w języku polskim i francuskim. Pracował naukowo, odwiedzał Bibliotekę Narodową w Paryżu.

1795	III rozbiór Polski
VI 1797	Za namową gen. Dąbrowskiego wyjechał do Włoch, gdzie miał odciążać generała w zakresie spraw propagandowych i dyplomatycznych związanych z tworzeniem i rozbudową wojska legionowego.
między 16 a 19 VII 1797 roku	Wybicki napisał <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> Dotarł do Reggio, gdzie stacjonował gen. Dąbrowski ze sztabem i orkiestrą legionową. Wybicki był świadkiem uroczystości przyłączenia Reggio do utworzonej Republiki Cisalpińskiej. W uroczystej paradzie po raz pierwszy wzięły udział polskie Legiony. Przyjmuje się, że wtedy (między 16 a 19 lipca) powstała pieśń <i>Jeszcze Polska nie umarła</i> – znana jako <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> , od 1921 roku oficjalny hymn Polski. Pieśń zyskała ogromną popularność i była chętnie śpiewana przez legionistów. Nieznane pozostaje autorstwo melodii utrzymanej w rytmie mazurka.
1799	<i>Mazurek Dąbrowskiego</i> po raz pierwszy ukazał się drukiem w „Gazetce Legionowej”.
5 V 1802	Po uzyskaniu paszportu i amnestii Wybicki wrócił do Wrocławia, nie zwrócono mu jednak skonfiskowanych dóbr, pozostał pod nadzorem policji. Poświęcił się kształceniu swoich synów.
VIII 1804	Przeniósł się do Drezna, gdzie synowie uczęszczali do Akademii Sztuk Pięknych.
V 1805	Został wybrany członkiem Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.
2 IX 1806	Wybicki przyjechał z Drezna do Berlina na polecenie Napoleona.
X 1806	Wybuch wojny francusko-pruskiej.
3 XI 1806	Ukazała się odezwa do Polaków, napisana przez Wybickiego, wzywająca do powstania narodowego. Mimo iż nie zawierała konkretnych obietnic politycznych, to jednak wzbudziła sympatię różnych grup społeczeństwa polskiego dla Napoleona.

- 2 XII 1806 Z polecenia Napoleona przyjechał do Warszawy, zajął się organizacją zrębów polskiej administracji i sił zbrojnych. Pracował w napoleońskiej Komisji Rządzącej, zajmował się aprowizacją, a także nadzorem nad policją, organizował także zaopatrzenie Wielkiej Armii przygotowującej się do wojny z Prusami.
- 5 VI 1807 Dekretem Napoleona przywrócone zostały Wybickiemu skonfiskowane przez władze pruskie dobra: Manieczki, Przylepki, Boreczek, Esterpol.
- VII 1807 Po krótkim pobycie w Manieczkach Wybicki powrócił do Warszawy, skąd w lipcu 1807 z delegacją Komisji Rządzącej wyjechał do Drezna. Tam Napoleon oficjalnie poinformował go o utworzeniu Księstwa Warszawskiego, a 22 lipca w Dreźnie był świadkiem nadania księstwu przez Napoleona konstytucji. Podczas uroczystości Wybicki został udekorowany przez cesarza złotym krzyżem Orderu Legii Honorowej. W Warszawie, od wielkiego księcia Fryderyka Augusta, otrzymał Order Orła Białego.
- 21 XI 1807 Otrzymał urząd senatora wojewody. Następnie został mianowany namiestnikiem na Wielkopolskę i szybko przystąpił do działań.
- 16 IV 1809 Wybuchła wojna polsko-austriacka. Wybicki został mianowany przez Radę Stanu w Warszawie naczelnikiem powstania w departamencie poznańskim. Organizuje obronę miasta przed wojskami austriackimi.
- 1809 Powrócił do Manieczek, oddał się pracy w gospodarstwie i twórczości literackiej.
- VII 1812 Zmarł starszy syn Łukasz, kapitan gwardii cesarskiej.
- 1813/1814 Ścigany przez władze pruskie, uciekł na zachód. Przebywał razem z wojskami francuskimi w oblężonej twierdzy w Głogowie.
- V 1816 W Warszawie objął z ramienia senatu Królestwa Polskiego stanowisko członka departamentu najwyższej instancji sądowej. Od lipca pełnił funkcję prezesa tzw. Delegacji Administracyjnej.
- 1817 Został prezesem Sądu Najwyższego Królestwa Polskiego. Była to najwyższa sprawowana przez niego funkcja, którą pełnił przez trzy lata, podając się do dymisji w roku 1821.

- 10 III 1822** Zmarł w Manieczkach i został pochowany w Brodnicy koło Śremu.
- 14 X 1923 Ekshumowano jego ciało, wraz z innymi uczestnikami wojen napoleońskich spoczął w Krypcie Zasłużonych Wielkopolan w kościele św. Stanisława w Poznaniu, miejscu zwanym "Poznańską Skatką".
- 15 X 1926 *Mazurek Dąbrowskiego* został oficjalnie zatwierdzony jako polski hymn państwowy. Obecnie obowiązujący tekst *Mazurka Dąbrowskiego* różni się od oryginalnej wersji Wybickiego.

Opracowano na podstawie:

- 2022 - Rok Józefa Wybickiego [dok. elektr.]
<https://niepodlegla.gov.pl/aktualnosci/2022-rok-jozefa-wybickiego/> [dostęp: 20.08.2022]
- Mazurek Dąbrowskiego [dok. elektr.]
<https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Mazurek-Dabrowskiego;3938957.html>
[dostęp: 20.08.2022]
- Wybicki Józef Rufin [dok. elektr.]
<https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Wybicki-Jozef-Rufin;3998627.html> [dostęp: 20.08.2022]
- Józef Wybicki / Władysław Zajewski. Wyd. 2. - Warszawa : Wiedza Powszechna, 1983.
- Józef Wybicki 1747-1822 : żył dla ojczyzny i narodu / Zbigniew Dworecki ; [fot.] Bogdan Borowiak. Poznań : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1980.
- Józef Wybicki 29.09.1747–10.03.1822 [dok. elektr.]
<https://culture.pl/pl/tworca/jozef-wybicki> [dostęp: 20.08.2022]
- Patroni roku 2022 ustanowieni przez Sejm [dok. elektr.]
<https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/komunikat.xsp?documentId=EBD923AF85FCBCCAC12587B90041B827> [dostęp: 20.08.2022]
- Wiersze i arietki / Józef Wybicki ; oprac. Edmund Rabowicz i Tadeusz Swat. Gdańsk : Wydawnictwo Morskie, 1973.

I. BIBLIOGRAFIA PODMIOTOWA

1. Hymn Polski / Józef Wybicki. Katowice : Pergamena, 2004. - 1 zwój ; 30x24 cm.
Wypożyczalnia Muzyczna: sygn. Wyp.Muz.Nuty 2240
2. Listy patriotyczne / Józef Wybicki ; oprac. Kazimierz Opalek. Wrocław : Zakład Imienia Ossolińskich - Wydawnictwo, [1955]. - CXXII, 335, [1] s. : il., portr. ; 18 cm.
Czytelnia: sygn. A-33404
3. Mazurek Dąbrowskiego oraz pieśni i piosenki patriotyczne / [autorzy: Józef Wybicki, Maria Konopnicka, Ignacy Krasicki i inni] ; opracowała Karolina Cichocka. Kraków : Wydawnictwo Greg, 2019. - 48 stron : ilustracje, mapa, nuty, portrety ; 21 cm.
Wypożyczalnia: sygn. WG-821.162.1-1
4. Myśli polityczne o wolności cywilnej / Józef Wybicki ; przedm. Emanuel Rostworowski. Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1984. - 237, [3] s. : faks., portr. ; 20 cm.
Czytelnia: sygn. A-61426
5. Pamiętniki Józefa Wybickiego: senatora wojewody Królestwa Polskiego / [Józef Wybicki]. Lwów : nakł. Księgarni Gubrynowicza i Schmidta, 1881. - VII, [1], 264 s. ; 19 cm.
Czytelnia: sygn. AD-27919, AD-27835
6. Pamiętniki Józefa Wybickiego senatora wojewody Królestwa Polskiego Przemyśl : wydawca Adam Kaczurba, 1883 (Przemyśl : czcionkami S. F. Piątkiewicz). - 276 stron ; 22 cm.
Czytelnia: sygn. AD-12598
7. Pamiętniki Józefa Wybickiego Senatora Wojewody Królestwa Polskiego. Cz. 1 / z przedmową Henryka Mościckiego. Warszawa : nakładem Gebethnera i Wolffa ; Kraków : G. Gebethner i Spółka, 1905 (Kraków : Druk w. L. Anczyca i Spółki). - 151 stron ; 18 cm.
Czytelnia: sygn. AD-70353/cz.1, AD-12993/cz.1
8. Pamiętniki Józefa Wybickiego Senatora Wojewody Królestwa Polskiego. Cz. 2 / z przedmową Henryka Mościckiego. Warszawa : nakładem Gebethnera i Wolffa ; Kraków : G. Gebethner i Spółka, 1905 (Kraków : Druk w. L. Anczyca i Spółki). - 134 strony ; 18 cm.
Czytelnia: sygn. AD-70353/cz.2, AD-12993/cz.2
9. Polski hymn narodowy : Jeszcze Polska nie zginęła / Józef Wybicki ; [oprac. graf.] Janusz Wysocki. Kraków : Państwowe Wydaw. Muzyczne, 1978. - [8] s. tabl. : nuty ; 27 cm.
Czytelnia: sygn. A-54268

10. Utwory dramatyczne / Józef Wybicki ; wybrał, oprac. i wstępem opatrzył Roman Kaleta ; Polska Akademia Nauk, Instytut Badań Literackich. Teatr Polskiego Oświecenia. Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1963. - 481 s. : portr.

Czytelnia: sygn. A-21390

11. Wiersze i arietki / Józef Wybicki ; oprac. Edmund Rabowicz i Tadeusz Swat. Gdańsk : Wydawnictwo Morskie, 1973. - 494, [10] s. : il., portr. ; 21 cm.

Czytelnia: sygn. A-31081

12. Życie moje oraz Wspomnienie o Andrzeju i Konstancji Zamoyskich / Józef Wybicki ; z rękopisów wydał i objaśnił A. M. Skałkowski. Kraków : nakładem Krakowskiej Spółki Wydawniczej, 1927. - XXXIV, 355, [1] strona ; 17 cm.

Czytelnia: sygn. AD-45126, AD-12990

13. Życie moje oraz Wspomnienie o Andrzeju i Konstancji Zamoyskich / Józef Wybicki ; wydał i objaśnił Adam M. Skałkowski. Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich ; Warszawa : De Agostini Polska, copyright 2005. - XXXIV, [1], 411, [1] strona ; 20 cm.

Filia 13: sygn. F.13-94(438)

II. BIBLIOGRAFIA PRZEDMIOTOWA

A. DRUKI ZWARTE

1. 100 największych Polaków : [wybitne postaci w naszych dziejach] / [aut. Maria Backmann et al. ; red. Joanna Tropiło, Agnieszka Pioch-Sławomirska]. Poznań : Podsiadlik-Raniowski i S-ka, [1999]. - 208 s. : faks.(w tym kolor.), il.(w tym kolor.), portr.(w tym kolor.) ; 28 cm.
Wypożyczalnia: sygn. WG-929-052
2. Archiwum Wybickiego. T. 1. 1768-1801 / zebrał i wydał A.M. Skałkowski. Gdańsk : Nakł. Towarzystwa Przyjaciół Nauki i Sztuki w Gdańsku, 1948. - 541 s. : 1 portr. ; 25 cm.
Czytelnia: sygn. A-79951/t.1
3. Archiwum Wybickiego. T. 2. 1802-1822 / zebrał i wydał A.M. Skałkowski. Gdańsk : nakł. Towarzystwa Przyjaciół Nauki i Sztuki w Gdańsku, 1950. - 567 s. ; 25 cm.
Czytelnia: sygn. A-79951/t.2
4. Archiwum Wybickiego. T. 3 / zebrał i wydał A.M. Skałkowski; z materiałów zebranych przez Adam A. Skałkowski, Adam Lewak ; przygotował Andrzej Bukowski. Gdańsk : Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Wydział I Nauk Społecznych i Humanistycznych, 1978. - 382 s. ; 25 cm.
Czytelnia: sygn. A-79951/t.3

5. Chorąży wolności : żywot Józefa Wybickiego / Józef Wójcicki. Gdańsk : Wydaw. Morskie, 1977. - 312, [3] s. ; 20 cm.
Czytelnia: sygn. A-48340

6. Droga do hymnu / Stanisław Hadyna. Warszawa : Pax, 1976. - 258, [6] s. : nuty ; 20 cm.
Czytelnia Główna: sygn. A-46793
Wypożyczalnia Muzyczna: sygn. Wyp.Muz.Księg 154

7. Dzieje kodeksu Andrzeja Zamoyskiego / Łukasz Kurdybacha. Warszawa : Czytelnik, 1951. - 167, [1] s. ; 21 cm.
Czytelnia: sygn. A-16216

8. Emisariusz niepodległości : o Józefie Wybickim / Stanisław Pestka. Gdańsk : Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, 1972. - 58 s. : il. ; 23 cm.
Czytelnia: sygn. A-29617

9. Historia literatury polskiej w dziesięciu tomach. T. 4, Oświecenie. Cz. 1 / aut. tekstów Andrzej Cieński [i in.]. Bochnia [i in.] : Wydaw. SMS, [2003]. - 380, [4] s. : il. (w tym kolor.) ; 25 cm.
Wypożyczalnia: sygn. WG-821.162.1(091)-Oświecenie

10. Ilustrowane dzieje literatury polskiej. T. 5. Wiek Oświecenia i Romantyzm / Henryk Biegeleisen. Wiedeń : Nakł. Franciszka Bondego, [1908]. - 389, [3] s., [8] k. tabl., [24] s. tabl. : faks., il., portr. ; 26 cm.
Czytelnia: sygn. AD-37980/t.5

11. Józef Wybicki / Karol Koźmiński ; [il. Mieczysław Kwacz]. Warszawa : Nasza Księgarnia, 1963. - 132, [4] s. : il. ; 20 cm.
Czytelnia: sygn. A-10819

12. Józef Wybicki : księga zbiorowa / red. Andrzej Bukowski ; Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Gdańsk : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1975. - 373, [2] s., [2] k. tabl. : faks., portr., tab. ; 24 cm.
Czytelnia: sygn. A-41701

13. Jeszcze Polska nie zginęła : w 175-lecie powstania polskiego hymnu narodowego / Jan Pachoński ; Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Gdańsk : Zakład Narodowy im. Ossolińskich - Wydawnictwo, 1972. - 145, [1] s., [1] k. tabl. : il., faks., mapy, portr. ; 21 cm.
Czytelnia: sygn. A-29408

14. Józef Wybicki / Władysław Zajewski. Wyd. 2. - Warszawa : Wiedza Powszechna, 1983. - 309, [1] s. , [40] s. tabl. : faks., fot., il., portr. ; 20 cm.
Czytelnia: sygn. A-88354

15. Józef Wybicki 1747-1822 : żył dla ojczyzny i narodu / Zbigniew Dworecki ; [fot.] Bogdan Borowiak. Poznań : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1980. - [20] s., [8] s. tabl. : faks., fot., portr. ; 22 cm.
Czytelnia: sygn. A-44512
16. Krasicki, Naruszewicz, Wybicki, Mickiewicz / w opracowaniu Stefana Papée. Wydanie 2 poprawione. - Kraków : Księgarnia Stefana Kamińskiego, 1946 ([Miejsce nieznane] Drukarnia "Wiedza" Nr 3). - 42, [1] strona ; 20 cm.
Czytelnia: sygn. A-24970
17. Literackie przystanki nad Wartą / red. Zygmunt Szweykowski. Poznań : Wydaw. Poznańskie, 1962. - 419 s., [2] k. tabl. złoż. : faks., il., mapa, pl., portr. ; 25 cm.
Czytelnia: sygn. A-50155
18. Literatura polska od średniowiecza do pozytywizmu / oprac. zespół Jadwiga Pietrusiewiczowa [et al.] ; pod red. Jana Zygmunta Jakubowskiego. Wyd. 4. - Warszawa : PWN, 1979. - 835, [2] s., [40] k. tabl. : il., portr., err. ; 25 cm.
Wypożyczalnia: sygn. WG-821.162.1(091)
19. Mazurek Dąbrowskiego : dzieje polskiego hymnu narodowego / Dioniza Wawrzykowska-Wierciochowa. [Wyd. 2]. - Warszawa : Wydaw. Ministerstwa Obrony Narodowej, [1982]. - 523, [1] s., [24] s. tabl. : il., portr. ; 21 cm.
Czytelnia: sygn. A-58544
20. Mazurek Dąbrowskiego : historia naszego hymnu / [tekst Dorota Nosowska ; ilustracje Witold Vargas, Renata Krześniak]. Poznań ; [Żychlin] : Wydawnictwo Ibis, 2017. – 32 strony : ilustracje kolorowe, nuty ; 28 cm.
Filia 5: sygn. F.5dz-7
21. Mazurek Dąbrowskiego : od powstania do współczesności / Małgorzata Gańska, Przemysław Rey. Warszawa : Wydawnictwo Sejmowe, 2020. - 47, [1] strona: faksymilia, fotografie, ilustracje, portret ; 29 cm.
Czytelnia: sygn. AF-109194
22. Mazurek Dąbrowskiego oraz pieśni i piosenki patriotyczne / [autorzy: Józef Wybicki, Maria Konopnicka, Ignacy Krasicki i inni] ; opracowała Karolina Cichocka. Kraków : Wydawnictwo Greg, 2019. - 48 stron : ilustracje, mapa, nuty, portrety ; 21 cm.
Wypożyczalnia: sygn. WG-821.162.1-1
23. Muzeum Hymnu Narodowego w Będominie : informator historyczno-krajoznawczy / Hanna Domańska. [Wyd. 2]. - Gdańsk : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1988. - 35, [5] s., [8] s. tabl. : faks., fot. ; 22 cm.
Czytelnia: sygn. A-Inf.-78

24. O naszym hymnie narodowym / Jan Stanisław Kopczewski. Warszawa : Nasza Księgarnia, 1982. - 136 s. ; 25 cm.
Wypożyczalnia Muzyczna: sygn. Wyp.Muz.Księg 730
Filia 2: sygn. F.2dz-94(438)
Filia 7: sygn. F.7dz-94(438)
Filia 10: sygn. F.10dz-94(438)
Filia 11: sygn. F.11-94(438)
Filia 12: sygn. F.12-94(438)
Filia 16: sygn. F.16dz-94(438)
Filia 8: sygn. F.8dz-94(438)
25. O roku ów... : epoka napoleońska w polskiej historiografii, literaturze, sztuce i tradycji / [oprac. red. Marian Marek Drozdowski, Hanna Szwanowska] ; Towarzystwo Miłośników Historii w Warszawie. Warszawa : Typografia, 2003. - 252 s. : il., mapy ; 24 cm.
Czytelnia: sygn. A-96677
26. Opowieść o Józefie Wybickim / Stefan Majchrowski. Warszawa : Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1973. - 227, [1] s. ; 20 cm.
Czytelnia: sygn. A-32768
Filia 7: sygn. F.7-929
27. Przemoc i szabla : powieść z XVIII wieku / Stanisław Rembek. Warszawa : Agawa, 2001. – 206 s. ; 19 cm.
Wypożyczalnia: sygn. WG-pol.
28. Pieśnią i szablą : rzecz o twórcy hymnu narodowego / Aleksander Kociszewski. Warszawa : Iskry, 1982. - 208. [4] s. ; 20 cm.
Czytelnia: sygn. A-58592
Filia 7: sygn. F.7-94(438)
29. Pieśń ziemi naszej / Maria Szypowska, Andrzej Szypowski. Warszawa : Sport i Turystyka, 1979. - 167 s. : faks., fot., il., portr. ; 32 cm.
Czytelnia: sygn. AF-53548
30. Poezja okolicznościowa w Polsce w latach 1730-1830 : w kręgu spraw publicznych i narodowych / pod red. Marka Nalepy, Grzegorza Trościńskiego, Romana Magrysi ; [aut. Jarosław Czuby et al.]. Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2014. – 355 s. : il. ; 24 cm.
Czytelnia: sygn. A-102436
31. Pisarze polskiego oświecenia. T. 2 / pod red. Teresy Kostkiewiczowej i Zbigniewa Golińskiego ; Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 1994. - 791 s., [24] s. tabl. : faks., portr. ; 25 cm.
Wypożyczalnia: sygn. WG-821.162.1(091)-Oświecenie

32. Wiek XIX : sto lat myśli polskiej : życiorysy, streszczenia, wyjątki. T. 1, Wypisy nr 1-142 / pod red. Ignacego Chrzanowskiego, Henryka Gallego, Stanisława Krzemińskiego. Warszawa : nakł. Gebethnera i Wolffa ; Kraków : G. Gebethner i Spółka, 1906. - XVIII, 480 s. ; 24 cm.
Czytelnia: sygn. AD-38194/t.1, AD-52363/t.1
33. Wilno-Wileńszczyzna jako krajobraz i środowisko wielu kultur. T. 3 / red. Elżbieta Feliksiak. Białystok : Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza. Oddział Białostocki : Filia Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku, 1992. - 320, [2] s. : fot., il., portr. ; 21 cm.
Czytelnia: sygn. A-71853/t.3
34. Życiorysy historyczne, literackie i legendarne. Seria 2 / pod red. Zofii Stefanowskiej i Janusza Tazbira ; wybór il. Szczepan Gąssowski. Warszawa : PWN, 1989. - 372 s. : faks., fot., portr., rys. ; 25 cm.
Wypożyczalnia: sygn. WG-929-052
Czytelnia: sygn. A-Inf./seria 2-929

B. ARTYKUŁY Z CZASOPISM

1. 2022 - rok twórcy polskiego hymnu Józefa Rufina Wybickiego / Dorota Gajda-Szczegielniak, Marek Białokur // Wiadomości Historyczne : czasopismo dla nauczycieli. [R.] 63[65], nr 2 (2022), s. 4-9.
Czytelnia: sygn. 2 III Wia/2022
2. A jednak Ogiński... jest kompozytorem "Mazurka Dąbrowskiego" / Andrzej Załuski // Ruch Muzyczny (Kraków, 1957). R. 49, nr 15 (2005), s. 35-36.
Czytelnia: sygn. 2 IV Ruc/2005
3. Augustyn Gorzeński - adresat listów Józefa Wybickiego z lat 1774 i 1779 / Jacek Kowalkowski // Genealogia : studia i materiały historyczne. T. 8 (1996), s. 47-60.
Czytelnia: sygn. 2 III Gen/1996
4. Echa Mazurka Dąbrowskiego w świecie muzyki / Jerzy Sobczak // Akant : miesięcznik literacki. R. 10, nr 8 (2007), s. 43-44.
Czytelnia: sygn. NA/2007
5. Hymn Masona : gdyby "patrioci" znali poglądy Wybickiego ... / Krzysztof Wasilewski // Przegląd (Warszawa , 1999). 2018, nr 48, s. 38.
Czytelnia: sygn. 1 III Prze/2018
6. Józef Wybicki / Krzysztof Pol. // Rzeczpospolita (Wyd. zasadnicze). 1998, nr 206, s. 15.
Czytelnia: sygn. 3 I/II Rze/1998

7. Jak Wybicki grał w oczko z Cesarzem / Andrzej Januszajtis // Gazeta Wyborcza (Gdańsk). 2020, nr 43, s. 9.
Czytelnia: sygn. 1 II Gaz/2020
8. Józef Wybicki (1747-1822) : zestawienie bibliograficzne w wyborze / Elżbieta Trojan // Poradnik Bibliotekarza : miesięcznik Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. 2022, nr 3, s. 37-40.
Czytelnia: sygn. 2 III Por/2022
9. Józef Wybicki - konfederat barski i roussoista / Marian Skrzypek // Kronos : metafizyka, kultura, religia. 2018, nr 3, s. 19-42.
Czytelnia: sygn. 2 III Kro/2018
10. Józef Wybicki, jego "Mazurek Dąbrowskiego" oraz pieśni hymniczne i patriotyczne innych autorów / Szczepan Gliniak // Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Sztuki Piękne. Muzyka. Z. 2 (2004), s. 40-67.
Czytelnia: sygn. 2 III Zes/UR/SP/z.2
11. Konceptualizacja pojęcia "prawo" w dobie oświecenia : (na materiale "Listów patriotycznych" Józefa Wybickiego) / Irena Szczepankowska // Poradnik Językowy (Kraków, 1919). 2000, z. 2, s. 3-16.
Czytelnia: sygn. 2 III Por/2000
12. Małżeństwo Józefa Wybickiego i Kunegundy Drwęskiej w latach 1773-1775 / Jacek Kowalkowski // Genealogia : studia i materiały historyczne. T. 5 (1995), s. 69-86.
Czytelnia: sygn. 2 III Gen/1997
13. Mazurek Dąbrowskiego i jego twórca / Marian Marek Drozdowski // Palestra (Warszawa, 1957). 1997, nr 5/6, s. 113-118.
Czytelnia: sygn. 2 III Pal/1997
14. Nieudany zamach na Józefa Wybickiego / Wojciech J[erzy] Podgórski // Ruch Muzyczny (Kraków, 1957). 2004, nr 4, s. 30-31.
Czytelnia: sygn. 2 IV Ruc/2004
15. Manifest mój / Józef Wybicki ; z łaciny przełożył Marcin Beściak. // Kronos : metafizyka, kultura, religia. 2018, nr 3, s. 43-47.
Czytelnia: sygn. 2 III Kro/2018
16. Marsz, Marsz Dąbrowski / Marcin Czajkowski // Mówią Wieki : magazyn historyczny. 2017, nr 11, s. 62-65.
Czytelnia: sygn. 1 III Mów/2017

17. Marsz, marsz Dąbrowski! / Tomasz Łysiak // Gazeta Polska (Warszawa , 1993). 2018, nr 24, s. 92-94.
Czytelnia: sygn. 3 II/III Gaz/2018
18. Miejsce pochowania Kunegundy Drwęskiej (+ 1775), żony Józefa Wybickiego / Jacek Kowalkowski // Genealogia : studia i materiały historyczne. T. 7 (1996), s. 97-103.
Czytelnia: sygn. 2 III Gen/1996
19. Nasza pieśń : dwusetna rocznica powstania hymnu polskiego / Ludwik Malinowski // Prawo i Życie. 1997, nr 30, s. 8.
Czytelnia: sygn. 3 I/III Pra/1997
20. Nowa edycja dramatów Józefa Wybickiego / Jan Okoń ; Wyższa Szkoła Europejska im. ks. Józefa Tischnera // Ruch Literacki (Kraków). R. 55, z. 3 (2014), s. 365-370.
Czytelnia: sygn. 2 III Ruc/2014
21. Oto patroni 2022 roku! / Jarosław Karpiński // Głos Nauczycielski : organ Zrzeszenia Nauczycielstwa Polskich Szkół Początkowych. 2022, nr 3, s. 10.
Czytelnia: sygn. NA/2022
22. Patroni roku 2022 - refleksje osobiste / Rafał Skąpski // Dziennik Trybuna. 2022, nr 35, s. 16-19.
Czytelnia: sygn. 1 II Dzi/2022
23. Pieśń inna niż wszystkie / Piotr Ferenc-Chudy // Gazeta Polska (Warszawa , 1993). 2009, nr 17, s. 16-17.
Czytelnia: sygn. 3 II/III Gaz/2009
24. Pieśń legionów polskich we Włoszech / Józef Wybicki // Poezja Dzisiaj. Nr 115 (2016), s. 19-20.
Czytelnia: sygn. 2 III Poe/2016
25. Sikorzyno - uratowane gniazdo rodowe Wybickich / Maciej Rydel // Spotkania z Zabytkami. [R.] 35, nr 3/4 (2011), s. 6-11.
Czytelnia: sygn. 6 III Spo/2011
26. Ślady prowadzą do Moskwy: gdzie jest rękopis "Mazurka Dąbrowskiego" / Piotr Adamowicz, Piotr Jendroszczyk // Rzeczpospolita (Wyd. zasadnicze). 2002, nr 262, s. A11.
Czytelnia: sygn. 3 I/II Rze/rok
27. Ten nasz hymn wspaniały / Stanisław Stomma // Tygodnik Powszechny : katolickie pismo społeczno-kulturalne. 1997, nr 45, s. 1,5.
Czytelnia: sygn. 1 I Tyg/1997

28. Wybicki wśród serdecznych przyjaciół : sprywatyzowana nauka patriotyzmu / Zygmunt Rola // Trybuna (Wyd. zasadnicze). 2007, nr 93, s. 7.
Czytelnia: sygn. 3 II Try/2007
29. Z ziemi włoskiej do Polski / Piotr Boroń // Nasz Dziennik (Wyd. zasadnicze). 2022, nr 8, s. 14.
Czytelnia: sygn. 6 II Nas/2022

C. DOKUMENTY DŹWIĘKOWE

1. Polski Hymn Narodowy [Dokument dźwiękowy]. Warszawa : Muza, [b.r.]. - 1 płyta : analog., 45 o/min ; 17 cm.
Wypożyczalnia Muzyczna: sygn. Wyp.Muz.AD-7273
2. Polski Hymn Narodowy [Dokument dźwiękowy]. Warszawa : Muza, [b.r.]. - 1 płyta : analog., 45 o/min ; 17 cm.
Wypożyczalnia Muzyczna: sygn. Wyp.Muz.AD-3606
3. Pieśń legionów [Dokument dźwiękowy] : Jeszcze Polska nie zginęła... Warszawa : Tonpress ; Gdańsk : Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Hymnu Narodowego, p1987. – 2 płyty : analog., 45 o/min, stereo. ; 17,5 cm.
Wypożyczalnia Muzyczna: sygn. Wyp.Muz.AD-9972, Wyp.Muz.AD-9971
4. Hymny i pieśni polskie [Dokument dźwiękowy]. Warszawa : Wydawnictwo Muzyczne Caritas Wojskowej, [2004?]. - 1 płyta CD (72 min 28 s) : stereo ; 12 cm.
Wypożyczalnia Muzyczna: sygn. Wyp.Muz.A/CD 896
5. Strofy o ojczyźnie recytuje Daniel Olbrychski [Dokument dźwiękowy]. Warszawa : Muza Polskie Nagrania, [1985]. - 1 kas.dźw. (ok.60 min) : stereo., Dolby B.
Wypożyczalnia Muzyczna: sygn. Wyp.Muz.Taśmy 619
6. Strofy o ojczyźnie [Dokument dźwiękowy] / scen. płyty I. Izdebski. Warszawa : Polskie Nagrania, [1980]. - 1 płyta : analog., 33 o/min, stereo. ; 30 cm.
Wypożyczalnia Muzyczna: sygn. Wyp.Muz.Ad-7925
7. Hymny i pieśni polskie [Dokument dźwiękowy]. Warszawa : Wydawnictwo Muzyczne Caritas Wojskowej, [2004?]. - 1 płyta CD (72 min 28 s) : stereo ; 12 cm.
Wypożyczalnia Muzyczna: sygn. Wyp.Muz.A/CD 896

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
KALENDARIUM.....	4
I. BIBLIOGRAFIA PODMIOTOWA.....	10
II. BIBLIOGRAFIA PRZEDMIOTOWA.....	11
A. DRUKI ZWARTE.....	11
B. ARTYKUŁY Z CZASOPISM.....	15
C. DOKUMENTY DŹWIĘKOWE.....	18
SPIS TREŚCI.....	19

Opracowano w Dziale
Instrukcyjno-Metodycznym
Wojewódzkiej i Miejskiej
Biblioteki Publicznej
w Rzeszowie.

Rzeszów, 2022 r.

